

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства

Кафедра англійської філології

«Затверджено»

В. о. ректора ДНУ
проф. Ольга СОКОЛЕНКО

« 29 »

2021 р.

«Погоджено»

Проректор з науково-педагогічної роботи
доц. Дмитро СВИНАРЕНКО

«   »

2021 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра
на основі освітнього ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
за спеціальністю 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Освітня програма - Англійська та друга західноєвропейська мови і літератури

Розглянуто

на засіданні вченої ради факультету
української й іноземної філології та
мистецтвознавства

Протокол № 7 від 23.02.21

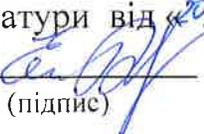
Голова вченої ради ІІІ Ірина ПОПОВА

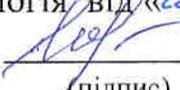
Дніпро – 2021

Укладачі програми:

1. Анісімова А.І., зав. каф. англ. філології;
2. Буділова О.В., доц. каф. англ. філології;
3. Тетеріна Л.М., доц. каф. англ. філології;
4. Сафонова Н. А., доц. каф. англ. філології;
4. Гонсалес - Муніс С.Ю., доц. каф. англ. філології;
5. Романова О.І., зав. каф. зарубіжної літератури.

Програма ухвалена
на засіданні кафедр:

1. Кафедра англійської філології від «18» 02 2021 р. протокол № 8
Завідувач кафедри (доц. А.І.Анісімова)
(підпис) (прізвище та ініціали)
2. Кафедра зарубіжної літератури від «20» 01 2021 р. протокол № 6
Завідувач кафедри (проф. О.І. Романова)
(підпис) (прізвище та ініціали)

- на засіданні науково-методичної ради за спеціальністю (напрямом підготовки)
035 Філологія від «22» 02 2021 р. протокол № 7
Голова (І. М. Шпітько)
(підпис) (прізвище та ініціали)

СТРУКТУРА ФАХОВОГО ІСПИТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Кожний варіант фахового вступного випробування з основної іноземної мови (ОІМ) містить **23** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) Питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;
- 2) Питання на встановлення відповідності – до кожного питання надано інформацію, позначену цифрами ліворуч і літерами праворуч, для якої вступник повинен встановити відповідність, зробивши відповідні позначки у таблиці на перетинах рядків і стовпчиків;
- 3) Питання з відкритою формою відповіді.

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1	Питання на обрання вірної відповіді	16
2	Питання на встановлення відповідності	2
3	Питання на з відкритою формою відповіді	5
	Усього	23

- за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За розділом 1 навчальної дисципліни «Лексикологія основної іноземної мови»	3
2	За розділом 2 навчальної дисципліни «Стилістика основної іноземної мови»	3
3	За розділом 3 навчальної дисципліни «Історія основної іноземної мови»	3
4	За розділом 4 навчальної дисципліни «Методика викладання основної іноземної мови (англійської)»	4
5	За розділом 5 навчальної дисципліни «Основна іноземна мова (англійська)»	10
	Усього	23

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування з ОІМ може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за вірної відповіді,
мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці:

№ з/п	Форма завдання	Максимальне значення, кількість балів	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за виконання завдань певної форми
1	Питання на обрання вірної відповіді	2	$16 * 2 = 32$
2	Питання на встановлення відповідності	4 – за увесь тест	$2 * 4 = 8$
		4/4 – за кожен вірно встановлену відповідність	
3	Питання з відкритою формою відповіді	2	$5 * 2 = 10$
	Усього		50

Літературознавча частина фахових вступних випробувань зі спеціальності 035 Філологія (англійська мова і література) передбачає виконання тестового завдання, яке містить 20 питань, що охоплюють всі розділи нормативного курсу навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури».

Тестові завдання характеризуються різним рівнем складності й передбачають здійснення необхідних аналітичних операцій, пов'язаних зі знанням основних закономірностей розвитку літературного процесу, окремих жанрів, стилів, напрямків та творчості провідних письменників.

Літературознавча частина тестових завдань білету фахових вступних випробувань включає три типи тестових завдань закритого та відкритого типу: тестові завдання закритого типу мають одну правильну відповідь; тестові завдання закритого типу на встановлення відповідностей мають один зайвий варіант відповіді; тестові завдання відкритого типу мають одну правильну відповідь.

Структура літературознавчої частини тестових завдань білету фахових вступних випробувань:

- тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді – 32 балів (16 питань по 2 бали);
- тестові завдання на встановлення відповідностей – 8 балів (2 питання по 4 бали);
- тестові завдання відкритого типу – 10 балів (5 питань по 2 бали).

Загальна оцінка з ОІМ, фахового вступного випробування за умови правильних відповідей на всі тестові питання становить 50 балів.

(роз'яснення надані нижче)

СТРУКТУРА ФАХОВОГО ІСПИТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. На виконання завдань білету відведено 150 хвилин.
2. Білет складається з 2-х частин: 23 тестових завдань з основної іноземної мови і 20 тестових завдань з історії зарубіжної літератури.
3. Тестові питання з вибором однієї правильної відповіді мають тільки одну правильну відповідь.
4. Тестові завдання на встановлення відповідностей мають один зайвий варіант відповіді.
5. Тестові завдання відкритого типу мають одну правильну відповідь.
6. База тестових питань забезпечує 15 варіантів білетів, питання в яких є рівноцінними і не повторюються.
7. Дві бази тестових питань, з яких складається комплексний білет з двох дисциплін, з відповідями наведені в таблиці.

Структура білету

1) Завдання з вибором однієї правильної відповіді – 32 балів (16 питань по 2 бали)

Завдання з вибором однієї правильної відповіді (оцінюється в 2 бали, 0 балів – якщо відповідь не вірна)

Розділ 1. Лексикологія основної іноземної мови (англійської) – 2 питання по 2 бали = 4 бали;

Розділ 2. Стилїстика основної іноземної мови (англійської) – 2 питання по 2 бали = 4 бали;

Розділ 3. Історія основної іноземної мови (англійської) – 2 питання по 2 бали = 4 бали;

Розділ 4. Методика викладання основної іноземної мови (англійської) – 2 питання по 2 бали = 4 бали;

Розділ 5. Основна іноземна мова (англійська) – 8 питань по 2 бали = 16 балів.

2) Завдання на встановлення відповідностей – 8 балів (2 питання по 4 бали)

Завдання на встановлення відповідностей (оцінюється в 1 бал, тобто 1 бал за кожен правильну відповідність, 0 балів – якщо відповідь не вірна)

Розділ 4. Основна іноземна мова (англійська) – 2 питання по 4 бали = 8 балів.

3) Завдання з відкритою відповіддю – 10 балів (5 питань по 2 бали)

Завдання з відкритою відповіддю (оцінюється в 2 бали, 0 балів – якщо відповідь не вірна)

Розділ 1. Лексикологія основної іноземної мови (англійської) – 1 питання по 2 бали = 2 бали;

Розділ 2. Стилїстика основної іноземної мови (англійської) – 1 питання по 2 бали = 2 бали;

Розділ 3. Історія основної іноземної мови (англійської) – 1 питання по 2 бали = 2 бали.

Розділ 4. Методика викладання основної іноземної мови (англійської) – 2 питання по 2 бали = 4 бали;

Вступ

Фахові вступні випробування для спеціальності **035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська** є засобом комплексного контролю засвоєних здобувачами вищої освіти знань та умінь, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою спеціальності. Успішне складання комплексних вступних фахових випробувань є підставою для зарахування бакалавра філології на другий рівень вищої освіти зі спеціальності **035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська** для отримання кваліфікації магістра.

Вступне фахове випробування має на меті діагностику ступеня формованості філологічної компетентності на основі перевірки системи знань з фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін ОП бакалавра. Цей екзамен передбачає застосування різних форм та засобів перевірки, таких як тестові завдання закритої та відкритої форми.

Завданням екзаменаційної комісії є комплексна перевірка й оцінка науково-теоретичної та практичної фахової підготовки випускників з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня до вимог стандартів вищої освіти, освітньо-професійних програм, навчальних планів і програм підготовки.

На вступному фаховому випробування передбачається перевірка знань та умінь здобувачів вищої освіти з таких дисциплін:

Історія основної іноземної мови (англійської)

Стилістика основної іноземної мови (англійської)

Лексикологія основної іноземної мови (англійської)

Основна іноземна мова (англійська)

Історія зарубіжної літератури

Методика викладання іноземної мови (англійської)

За підсумками вивчення фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін **здобувач вищої освіти повинен знати:**

- основні поняття, термінологію та методи дослідження англійської мови;
- історію формування англійської мови;
- основні напрямки досліджень у галузі англійської філології;
- основні питання загальної теорії граматики;
- основні граматичні поняття і категорії морфології та синтаксису;
- основні поняття, термінологію та методи дослідження лексичних систем;
- основні напрямки досліджень та теорії у галузі лексикології;
- основні семантичні класифікації лексичних одиниць, основні та вторинні словотворчі процеси;
- слово, його морфологічну і семантичну структури;
- основні поняття, термінологію та методи дослідження стилістичної системи англійської мови;
- фонетичну, граматичну, лексико-фразеологічну та стилістичну системи англійської мови.

За підсумками вивчення фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін **здобувач вищої освіти повинен вміти:**

- орієнтуватися в сучасних теоріях англійського мовознавства;
- застосовувати знання з англістики при вивченні інших дисциплін: історії англійської мови, лексикології, тощо;
- проводити лінгвістичний аналіз тексту, користуючись відомостями про граматичну будову мови;
- орієнтуватися у системі нейтральних та стилістично забарвлених явищ мови всіх рівнів, зокрема в системі виразних, тобто риторично орієнтованих засобів;
- розуміти застосування всіх мовних засобів у функційних стилях сучасної англійської мови, включаючи різні підстили та жанри;
- орієнтуватись у пізнавальних парадигмах лексикології;
- визначати компоненти структури словникового складу англійської мови та моделі їх створення (в синхронії з опорою на діахронію);
- проводити порівняння лексичних систем різних мов;
- вірно інтонувати та фонетично організувати незнайомий текст будь-якого ступеня складності;
- вірно застосовувати практично накопичені знання з граматики;
- активно застосовувати різноманітну тематичну лексику;
- самостійно виявляти споріднені одиниці у незнайомих текстах, пояснювати семантику слів, виходячи зі змісту тексту;
- диференціювати незнайому лексику різних стилістичних верств;
- застосовувати знання зі словотворення, аналізувати словотворчу структуру слів;

- робити усне чи письмове повідомлення (доповідь, твір, реферат) на літературну, суспільно-політичну та лінгвістичну теми;
- вести дискусію, обговорення проблем після аудіювання тексту;
- реферувати англійською мовою суспільно-політичні, літературні та лінгвістичні тексти;
- давати стилістичну інтерпретацію художнього тексту та авторських стилізованих засобів;
- перекладати письмово політичні, соціально-економічні, науково-популярні тексти та інші матеріали періодичної преси.

1. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

Lexicology:

1. Borrowings and their role in the formation and development of the English vocabulary.
2. The diachronic approach to the semantic structure of the word. The problem of classification of semantic change.
3. Diachronic and synchronic approaches to phraseology.
4. Polysemy and homonymy as language universals and their specific character in the English vocabulary.
5. Semantic similarity and polarity of words in the English language.
6. Semasiology as a branch of Linguistics: different approaches to the problem meaning.
7. Semantic structure of vocabulary: polysemy and homonymy.
8. Phraseology: different classifications.
9. Major and minor ways of word formation.
10. Word as a basic language unit. Motivation.

History of the English Language:

11. Periods in the history of English.
12. Phonological changes through history.
13. Great vowel shift.
14. Nominal system through history.
15. Verbal system through history.
16. Non-Finites in Old English and their historical development.
17. Main syntactical changes in English.
18. Etymological survey of English vocabulary.
19. Ways of enriching English vocabulary.
20. English language dialects.

Stylistics:

1. Stylistic classification of the English language vocabulary.
2. The notion of functional style. The problem of classification of functional style.
3. Stylistic syntactical patterns based on the absence of logically indispensable elements.
4. Stylistic syntactical patterns based upon an excessive use of speech elements.
5. Phonetic and graphic expressive means and stylistic devices.
6. Major problems of functional stylistics.
7. Connotation as one of the basic notions of linguistics.
8. Simile, metaphor, metonymy.
9. Problems of classification of the English language wordstock.

Methodology of Foreign Language Teaching:

1. Communicative language teaching (CLT).
2. Communicative competence as the main practical aim of teaching foreign language in Ukraine.
3. Comparative characteristics of Grammar-Translation, audio-lingual and communicative methods

4. A multilingual approach to foreign language teaching.
5. Habit formation in language teaching. Teaching grammar and vocabulary.
6. Development of receptive and productive skills in language teaching.
7. Skills integration in language teaching.
8. Requirements to the English lessons. Lesson planning.
9. The role of classroom management in language teaching.

2. ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИЙ АСПЕКТ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (перевірка лексико-граматичних навичок)

Lexical Topics

1. Technology.
2. The Trials of Technology.
3. Education in Ukraine, in USA and in Great Britain
4. Courts and Trials. Crimes and punishment.
5. Books and reading.
6. Nature and Environmental Protection.
7. Newspaper Style Peculiarities.
8. Mass media
9. Art
10. Dwelling

Grammar Reference

1. The Verb. Active and Passive Voice. Mood.
2. Indefinite Tenses. Present. Past. Future.
3. Perfect Tenses. Present. Past. Future.
4. Continuous Tenses. Present. Past. Future.
5. Perfect Continuous Tenses. Present. Past. Future.
6. Subject Verb and Agreement.
7. Regular and Irregular Verbs.
8. Modal Verbs.
9. The Infinitive.
10. Participle I.
11. Participle II.
12. The Gerund.
13. The Adverb.
14. The Preposition.
15. The Conjunction.
16. Words Order in the Sentence. Inversion.
17. Questions. Questions with question Words.
18. "There is", "There are".
19. Conditional Sentences.
20. Subjunctive mood

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Lexicology:

1. Antrushina G.B. et al. English Lexicology. – M., 1985.
2. Nikolenko A.G. English Lexicology Theory and Practice. – Vinnytsya, 2007.
3. Anisimova A.I. Lexicology of Modern English: Teory of Practice – Dnipro РВВДНУ Акцент ПР, 2017. – 214 с.

History of the English Language:

1. Rastorgueva T.A. History of English. M.: Vyshaja shkola, 1983.
2. Verba L. History of the English Language. Vinnytsya: Nova Knyha, 2004.

Stylistics:

1. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка. – М., 1990.
2. Знаменская Т.А. Стилистика английского языка. Основы курса. – М., 2006.

Methodology of Foreign Language Teaching:

1. Анісімова А. І. Сучасні аспекти методики викладання англійської мови: теорія та практика: Підручник / А. І. Анісімова, Л. С. Кошова. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2010. – 284 с.

2. Методичні вказівки до вивчення курсу «Методика викладання основної (англійської) іноземної мови». Урок англійської мови у мультилінгвальному контексті / укладач. Н. А. Литовченко. – Дніпропетровськ: Ліра, 2014. – 40 с.

3. Harmer, J. The Practice of English language teaching / Jeremy Harmer. – Harlow: Longman. – 190 p.

4. Scrivener, J. Learning Teaching. A guidebook for English language teachers. 2nd ed./ Jim Scrivener. MacMillan Publishers Limited, 2009. – 435 с.

Літературознавча частина фахових вступних випробувань зі спеціальностей 035.04 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)), 035.05 Філологія (Романські мови та літератури (переклад включно)) передбачає виконання тестового завдання, яке містить 20 питань, що охоплюють усі розділи курсу нормативного навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури».

Тестові завдання характеризуються різним рівнем складності й передбачають здійснення необхідних аналітичних операцій, пов'язаних зі знанням основних закономірностей літературного процесу, окремих жанрів, стилів, напрямків та творчості провідних письменників.

Літературознавча частина тестових завдань білету фахових вступних випробувань включає три типи тестових завдань закритої та відкритої форм: тестові завдання закритої форми, які мають одну правильну відповідь; тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари»), які мають один зайвий варіант відповіді; тестові завдання відкритого типу.

Структура літературознавчої частини тестових завдань білету фахових вступних випробувань:

- тестові завдання закритої форми з вибором однієї правильної відповіді — 30 балів (15 питань по 2 бали);
- тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари») — 8 балів, по одному балу за кожну «логічну пару» (2 питання по 4 бали);
- тестові завдання відкритого типу — 12 балів (3 питання по 4 бали)

Загальна оцінка за літературознавчу частину фахового вступного випробування за умови правильних відповідей на всі тестові питання — 50 балів.

IV СТРУКТУРА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОЇ ЧАСТИНИ ВАРІАНТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **20** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) Питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;
- 2) Питання на встановлення відповідності – до кожного питання надано інформацію, позначену цифрами ліворуч і літерами праворуч, для якої вступник повинен встановити відповідність, зробивши відповідні позначки у таблиці на перетинах рядків і стовпчиків;
- 3) Питання з відкритою формою відповіді.

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1	Питання на обрання вірної відповіді	15
2	Питання на встановлення відповідності	2
3	Питання на з відкритою формою відповіді	3

	Усього	20
- за темами навчальних дисциплін		
№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За розділом I навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
2	За розділом II навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
3	За розділом III навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
4	За розділом IV навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
5	За розділом V навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
	Усього	20

У КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за вірної відповіді,

мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці:

№ з/п	Форма завдання	Максимальне значення, кількість балів	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за виконання завдань певної форми
1	Питання на обрання вірної відповіді	2	$15 \cdot 2 = 30$
2	Питання на встановлення відповідності	4 – за увесь тест	$2 \cdot 4 = 8$
		4/4 – за кожен вірно встановлену відповідність	
3	Питання з відкритою формою відповіді	4	$3 \cdot 4 = 12$
	Усього		50

I. Мета викладання курсу «Історія зарубіжної літератури»:

закласти основи науково-теоретичних та практичних знань курсу «Історія зарубіжної літератури», надати студентам цілісну систему уявлень про актуальні проблеми історії літератури різних періодів; ознайомити їх з особливостями розвитку художньої культури Західної Європи та США і видатними їх представниками.

II. Для досягнення поставленої мети здійснено такий обсяг роботи:

- ознайомлення студентів з актуальними проблемами вивчення історії зарубіжної літератури, науковими досягненнями української школи літературознавства, перекладами класиків зарубіжної літератури різних періодів українською мовою;
- формування у студентів уявлення про міжнаціональні літературні зв'язки та шляхи формування світової літератури;
- формування практичних навичок філологічного аналізу класичних творів різних видів та жанрів;
- сприяння опануванню студентами загальних закономірностей розвитку зарубіжної літератури та особливостей становлення кожної з національних літератур;
- ознайомлення студентів з проблематикою та поетикою творів, що входять до списку обов'язкових, закріплення на практичних заняттях навичок аналізу художнього тексту;

III. В результаті вивчення дисципліни фахівець повинен знати:

про актуальні проблеми курсу, що вивчається, про досвід української школи літературознавства; про загальні особливості зарубіжної літератури взагалі та художньої словесності зокрема, історичне місце літератури, що стала класичною; про національну своєрідність європейських літератур та літератури США і головних представників кожної; про твори, що входять у список обов'язкових для ознайомлення.

IV. Підготовлений фахівець повинен вміти :

здійснювати філологічний аналіз творів різного жанру, використовувати сучасні наукові концепції, пов'язувати семантичний рівень осмислення змісту художніх творів з особливостями історичної поетики, критично сприймати методологічні засади, з яких виходили дослідники й автори навчальних посібників.

Програма комплексного кваліфікаційного екзамену
з навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»

Розділ 1. Література Середніх віків та Відродження

Середньовіччя як особлива епоха в історико-літературному процесі. Кельтський епос та ірландські саги і проблема їхньої класифікації. Давньоскандинавська література («Старша Едда»). героїчний епос та його національні варіанти. Латинська література зрілого Середньовіччя (творчість вагантів). Куртуазна

(придворно-рицарська) література. Рицарський роман та його місце у розвитку куртуазної літератури. Усна новелістична міська література: фабльо та шванки. Відродження як якісно нова епоха в духовному розвитку людства. Література Перевідродження і творчість Данте. Література раннього Відродження і творчість Боккаччо. Жанрово-художні особливості роману Ф.Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель». Трагічне і комічне в романі Сервантеса «Дон Кіхот». Іспанський ренесанський театр. Ранні комедії Шекспіра в контексті любовно-авантюрної комедії Відродження. Трагедійний театр Шекспіра.

Список першоджерел

1. Ірландські саги.
2. Скандинавський епос.
3. Беовулф.
4. Пісня про Роланда.
5. Пісня про мого Сіда.
6. Пісня про Нібелунгів.
7. Поезія трубадурів та міннезінгерів.
8. Роман про Трістана та Ізольду.
9. Поезія вагантів.
10. Роман про Лиса.
11. Роман про Розу.
12. Поезія Ф. Війона.
13. Данте. Нове життя. Божественна комедія.
14. Петрарка. Книга пісень.
15. Боккаччо. Декамерон.
16. Рабле. Гаргантюа та Пантагрюель.
17. Поезія Плеяди.
18. Шекспір. Сон літньої ночі. Венеційський купець. Ромео та Джульєтта. Гамлет. Отелло. Король Лір. Макбет. Буря. Ричард III. Сонети.
19. Е. Роттердамський. Похвала Глупоті.
20. Лопе де Вега. Собака на сні. Фуенте овехуна.
21. Сервантес. Дон Кіхот.

Розділ 2. Література 17-18 століття

Література XVII століття

Проблеми періодизації літератури XVII ст., основні етапи її розвитку, національні варіанти. Дискусії щодо співвідношення літературних напрямків і стилів у літературі XVII ст. Бароко як тип культури та як літературний напрямок XVII ст. література бароко у світлі сучасної історії літератури. Маньєризм і бароко: співзвучність та відмінності поетики і стилю. Дискретність бароко як літературного напрямку. Класицизм та його роль у літературі XVII ст. Античність і класицизм XVII ст. Нормативні поетики європейських класицистів (Малерб, Шаплен, Буало, Драйден, Опіц). Класицизм у літературі наступних епох.

Література XVIII століття

XVIII ст. як самостійна історико-літературна доба. Проблеми періодизації літератури XVIII ст., основні етапи її розвитку, національні варіанти. Дискусії

щодо співвідношення літературних напрямків і стилів у літературі XVIII ст. XVIII ст. як доба Просвітництва. Феномен Просвітництва в сучасному літературознавстві: дискусійні аспекти. Просвітництво та література. Динаміка та взаємодія літературних напрямків XVIII ст. Класицизм XVIII ст., його специфіка, національні варіанти, жанрова система. Дискусії навколо феномену літературного рококо в сучасному літературознавстві. Стан вивчення літературного сентименталізму в сучасному літературознавстві. Сентименталізм і Просвітництво. Сентименталізм і передромантизм. Жанрова система літератури сентименталізму та її еволюція. Взаємодія літературних напрямків і стилів у XVIII ст.: проблема дискретності.

1. Мілтон Дж. Втрачений рай. Самсон-борець.
2. Корнель П. Сід. Горацій.
3. Расін Ж. Андромаха. Федра.
4. Мольєр Ж.-Б. Тартюф. Мізантроп. Дон Жуан. Скупий. Міщанин-шляхтич.
5. Буало Н. Поетичне мистецтво.
6. Кальдерон П. Життя – це сон.
7. Гріммельсгаузен Г. Сімпліцій Сімпліциссімус.
8. Дефо Д. Робінзон Крузо.
9. Свіфт Дж. Мандри Гулівера.
10. Філдінг Г. Історія Тома Джонса, знайди.
11. Голдсміт О. Векфільдський священик.
12. Стерн Л. Життя та погляди Трістрама Шенді, джентльмена. Сентиментальна подорож.
13. Гетичний роман (Г. Уолпол, А. Радкліф, М. Льюїс).
14. Вольтер Кандід. Простодушний.
15. Дідро Д. Черниця.
16. Руссо Ж.-Ж. Сповідь. Юлія, або Нова Елоїза.
17. Бомарше П. Весілля Фігаро.
18. Гете Й.В. Страждання юного Вертера. Фауст.
19. Шіллер Ф. Розбійники. Вільгельм Телль.

Розділ 3. Література 19 століття

XIX ст. як важливий етап розвитку європейських та спорідненої з ними американської літератури. Принципи та критерії періодизації літератури XIX ст.. Значення Французької революції у розвитку європейського суспільства та у формуванні художніх напрямків у літературі. Романтизм як один з головних напрямків літератури XIX ст.. Загальна характеристика романтичного світосприйняття та естетичних принципів мистецтва. Національні шляхи розвитку романтичного мистецтва в європейських країнах та США. Школи й маніфести романтичного мистецтва. Жанрові новації: ліро-епічна поема, особистий романтичний роман (монодія та поліфонія), романтичний історичний роман, фрагмент, універсальний роман, новела-казка. Жанрово-стильова своєрідність американського короткого оповідання. Жанрово-стильова своєрідність німецької романтичної новели-казки. Новації пізнього романтизму літератури США. Реалізм як один з головних напрямків літератури XIX ст.. Витоки естетичних принципів. Взаємодія з романтизмом, ознаки зв'язку романтизму і реалізму в європейських літературах. Етапи розвитку реалізму як

художнього напрямку XIX ст. Принцип соціального детермінізму. Жанрові пріоритети реалізму. Варіанти соціального роману у французькій літературі (Бальзаківський, Стендалівський). Поетика вікторіанського роману. Естетичні принципи «нового реалізму». Перехід «від героя до людини» в європейській літературі 1848-1871 р.

Французька література. Пролог французької літератури – Революційний класицизм. Витоки французького романтизму. Художнє новаторство Шатобріана у повісті «Рене». Де Сталь як теоретик мистецтва та автор поліфонічних романтичних романів. Романтизм Ш. Нод'є та ранньої творчості В.Гюго. Битва за романтизм. Творчість В.Гюго. Особливості поетики «Собору Паризької богоматері» як історичного романтичного роману. Своєрідність романтизму В.Гюго у романі «Знедолені». Формування реалістичного мистецтва у Франції. Творчість Бальзака, Стендаля, Меріме.

Художні пошуки після 1848 р. Поезія Гот'є, парнасців. Творчість Ш.Бодлера. Значущість творчості Г.Флобера та його роману «Пані Боварі» для європейської літератури XIX ст..

Німецька література. Формування німецької літератури романтизму. Значущість творчості Гьельдерліна. Йенська школа німецьких романтиків. Формування теорії романтизму. Гайдельберзька школа романтиків. Творчість Г.Клейста. Повість «Міхаель Кольхаас». Творчість Гофмана як кульмінація розвитку класичного романтизму в Німеччині. Основні ознаки романтичного методу Гофмана. Новела-казка Гофмана та її поетологічні характеристики. Жанрові варіанти романтичного роману в творчості Гофмана. Новий етап розвитку літератури в Німеччині – «кінень художнього періоду». Творчість Г.Гейне. Втілення принципів актуальності та новизни в поезії Гейне. Музикальна творчість Вагнера як канон універсального романтичного мистецтва. Своєрідність взаємодії музики та слова у тетралогії композитора «Кільце Нібелунгів».

Англійська література. Формування романтичного напрямку в літературі Англії. Естетика Е.Берка. Поезія Блейка як перехід від естетики XVIII ст. до літератури XIX ст.. Періодизація англійського романтизму. Творчість поетів-лейкістів. Формування теорії англійського романтизму. Поети –романтики 10-20pp. Творчість П.Б.Шеллі, Байрона та Кітса. Проблема англійського романтичного роману в літературознавстві. Формування естетики історичного романтичного роману в творчості В.Скотта. Романтичний роман М.Шеллі «Франкенштейн, або Сучасний Прометей». Вікторіанська пора в історії англійської літератури. Формування реалістичної творчості ранніх вікторіанців.

Творчість Діккенса, Теккерея, Ш.Бронте – типологічні ознаки та особливості художнього методу у кожного з письменників. Особливості розвитку англійської літератури другої половини XIX ст.. Поезія прерафаелітів. Формування філософії позитивізму(Дж.Ст. Мілль, Г.Спенсер). Пізні вікторіанці – Дж. Елліот, Е. Треллон, Дж. Мередіт.

Американська література Історико-соціальні умови виникнення національної літератури США наприкінці XVIII – початку XIX ст.. Формування національної міфології й концептосфери. Формування романтичного мистецтва у співвідношенні «свого» та «чужого». Періодизація американського романтизму. Натівізм як відображення зустрічі «свого» та «чужого». Творчість В.Ірвінга. Тема фронтиру в американській літературі як відображення процесу народження своїх тем і своїх героїв. Творчість Ф.Купера. Трансценденталізм в літературній

творчості Р.Емерсона та Г.Торо. Аболіціонізм як особлива тема американської літератури. Творчість Г.Бічер-Стоу. «Пісня про Гайявату» Г.Лонгфелло . Американський романтичний роман: творчість Н. Готорна та Г. Мелвілла. Е.По як ключова фігура американського романтизму. Літературна теорія Е.По. Основні естетичні принципи, розроблені Е.По у «Філософії творчості». Новизна поетичної творчості Е.По. Жанрові варіанти короткого оповідання у творчості Е.По. Оновлення поезії у творчості В.Вітмена.

Програмні твори з літератури XIX ст.

Шатобріан.Рене.

Жермена де Сталь. Корінна

Ш. Нод'с. Жан Сбогар

В.Гюго. Собор Паризької Богоматері.

Меріме. Кармен

Стендаль. Червоне і чорне.

Бодлер. Квіти зла.

Флобер. Пані Боварі.

Новалис. Генрих фон Офтердінген (фрагменти).

Клейст. Міхаель Кольхаас

Гофман. Крихітка Цахес, Дон Жуан, Життєві погляди kota Мурра.

Гейне. Поезія. Поема Німеччина. Зимова казка.

Блейк. Пісні безвинності. Пісні досвіду.

Вордсворт. Вірши. Сонети.

Байрон. Пам'ятник Чайльд Гарольда. Корсар. Дон Жуан.

Шеллі. Вірши. Поема Прометей звільнений. Трагедія Ченчі.

М. Шеллі. Франкенштейн.

В.Скотт. Айвенго.

Діккенс. Посмертні записки Піквікського клубу. Домбі і син.

Теккерей. Ярмарок марнославства.

Ш.Бронте. Джен Ейр.

В.Ірвінг. Рін Ван Вінкль.

Ф.Купер. Останній з могікан.

Е.По. Поезія. Оповідання: Падіння дому Ашерів. Викрадений лист, Занурення у Маллетрэм.

Г.Мелвілл. Мобі Дік, або Білий кит.

Н.Готорн. Яскраво-червона літера.

В.Вітмен. Листя трави.

Емілі Дікінсон. Поезія.

Розділ 4. Література кінця 19 – початку 20 ст.

1. Рубіж XIX – XX століть як особливий тип художньої епохи.

Перехідність як провідна ознака літератури зламу сторіч. Проблеми періодизації літератури зламу сторіч. Актуальні аспекти вивчення літератури зламу сторіч. Особливості взаємодії стильових тенденцій «кінця століття».

2. Шляхи оновлення реалізму в літературі к. XIX ст.

Дискусії навколо реалізму в сучасному літературознавстві. Принцип об'єктивності та антицизм реалізму Флобера. «Пані Боварі» як програмний твір «нового реалізму». Засвоєння принципів Флобера в романістиці зламу сторіч та творчість

Г. де Мопассана. Г. де Мопассан про завдання роману (передмова до роману «Пер і Жан»). Модифікації реалістичного роману на зламі сторіч: жанр «роману-ріки» (Р. Ровлан, А. Франс, Дж. Голсуорсі, Т. Гарді, Т. Манн); соціально-психологічний роман (Г. Джеймс), соціально-критичний роман (Г. Манн, А. Франс, М. Твен). Засвоєння досвіду романтизму, імпресіонізму та натуралізму в реалізмі кінця XIX сторіччя.

3. Натуралізм у літературі рубежу століть.

Філософська та природничонаукова основа натуралізму. Естетика натуралізму в працях І. Тена. Натуралістична програма Е. Золя. Реалізація принципів натуралізму в романному циклі «Ругон-Маккари» Е. Золя. Спільні та відмінні риси поетики натуралізму в літературах Франції, Великої Британії, США та Німеччини.

4. Імпресіонізм як літературна течія зламу століть.

Імпресіонізм у живописі. Походження терміну «імпресіонізм». Формування літературного імпресіонізму: поетика миттєвих вражень, синестезія як провідний прийом імпресіонізму, проблема нестабільності «Я» та мови, фрагментарність, асоціативність. Імпресіонізм та поезія П. Верлена. Імпресіонізм у літературі віденського модерну. Філософія Е. Маха та її рецепція представниками «Молодого Відня» (Г. Бар про філософію відчуттів та «новий психологізм»). Імпресіонізм та творчість А. Шніцлера: новела «Лейтенант Густль» та прийом «потону свідомості», «Анатоль» як вірєць імпресіоністичної драми. Поетика імпресіонізму в коротких оповіданнях П. Альтенберга. Вплив Родена на поезію Р. М. Рільке («Нові вірші»).

5. Символізм у літературі рубежу століть.

Вплив ідеалістичної філософії на формування символістської доктрини (А. Бергсон, А. Шопенгауер, Ф. Ніцше). Предтечі символізму: Е. По, Ш. Бодлер, парнасці, прерафаеліти. Теорія символу на рубежі сторіч: С. Малларме, Ж. Морєас, Р. Гіль, Р. де Гурмон. «Маніфест символізму» Ж. Морєаса. Поетика тайни та мрії в літературі символізму: принцип сугестії. Провідні образи та мотиви літератури символізму. Французька поезія символізму: С. Малларме, А. Рембо. «Сонети до Орфея» Р. М. Рільке та поетика символізму. Символізм і творчість Моріса Метерлінка: статична драма М. Метерлінка (поетика мовчання, сугестивність, функція символу в драмі «Сліпі»), неоплатонізм та своєрідність символістської поетики в драмі «кохання» «Синій птах».

6. Декаданс: філософія і стиль «кінця століття».

Світовідчуття «кінця століття». Тлумачення поняття «декаданс» у філософії та естетичній кінці XIX сторіччя (Ф. Ніцше, Г. Бар, М. Нордау, Т. Готьє, А. Байу, М. Шюб). Декаданс та рух естетизму (В. Пейтер, О. Вайлд). Культові книги «кінця століття»: «Навпаки» Ж.-К. Гюїсманса, «Насолода» Г. Д'Аннунціо, «Портрет Доріана Грея» О. Вайлда. Тип героя в літературі декадансу. Емблеми декадансу: демон, сфінкс, андрогін, вежа, Грааль, «рокова жінка» (femme fatale), Прометей, Орфей, Діоніс, Едіп, Саломея, Гамлет, Офелія, а також Нерон, Геліогабал, Макіавеллі, Венеція, Флоренція. Осмислення епохи декадансу в творчості Т. Манна.

7. Неоромантизм у літературі зламу сторіч.

Дискусійність терміну «неоромантизм». Походження терміну. Неоромантизм у літературі Великої Британії: зв'язки неоромантизму із романтичною традицією (звернення неоромантиків до жанру балади та історичного роману, мотиви подорожі, двійництва, тайни, протиставлення цивілізації й природи, пошуки притулку в екзотичних країнах), символізмом (ідеалістична спрямованість, полеміка з натуралізмом, відмова від зображення соціальних проблем сучасності) та імпресіонізмом (особливості пейзажних замальовок). Неоромантизм у творчості Стівенсона, Хаггарда, Кіплінга, Конан Дойла, Конрада.

8. Вплив творчості Генріка Ібсена на формування «нової драми».

Зміст поняття та прикмети «нової драми» (полеміка з «добре зробленою п'єсою» в естетичних працях Е. Золя та Г. Брандеса, виникнення «незалежних театрів», нові вимоги до режисури). П. Сонді про шляхи «романізації» драми. Драматургія Г. Ібсена та формування нової драматичної мови: філософські драми Г. Ібсена «Бранц» і «Пер Гюнт»; формування аналітичного принципу в драматургії Г. Ібсена («Віртори суспільства», «Ляльковий дім», «Привиди»); функція символу та особливості презентації внутрішнього світу в пізній драматургії Ібсена («Будівник Сольнес»).

Вплив драматургії Ібсена на творчість Б. Шоу («Квінтесенція ібсенізму»). Розвиток аналітичного принципу в драматургії Б. Шоу: принципи «драми ідей» та жанр ібсеністики. Реалізація естетичних принципів Б. Шоу в «неприємних п'єсах» («Професія місіс Воррен»), пошуки позитивного героя в драмі «Пігмаліон», принципи «драми ідей» у «Домі, де розбиваються серця».

9. Натуралізм і «нова драма».

Натуралістична драма А. Стріндберга («Батько», «Фрекен Юлія»): специфіка природістичної поетики та біологізму Стріндберга (Передмова до «Фрекен Юлія»), концепція жінки та шлюбу, співвідношення сімейного та соціального. Перехід від натуралізму до експресіонізму: посилення суб'єктивного елемента та жанр «драми із зупинками» у творчості Стріндберга.

Натуралістична драма Г. Гауптмана: реалізація натуралістичної поетики. Зміст драми «Перед сходом сонця» та «Ткачі». П. Сонді про драматургію Гауптмана: принцип об'єктивності, соціально-біологічний детермінізм та прив'язаність до необхідності «погляду ззовні» (Лот, Єгер).

Список текстів для обов'язкового читання.

1. Золя Е. Мерміналь.
2. Мопссант Г. де Життя. Любий друг. Пампушка.
3. Франс А. Острів пінгвінів. Боги жадають.
4. Рембо А. Вірші.
5. Верлен П. Вірші.
6. Гюґо В. Ж.-К. Навпаки.
7. Метарнєж М. Сліпі. Синій птах.
8. Ібсен Г. Пер Гюнт. Ляльковий дім. Привиди. Будівник Сольнес.
9. Стріндберг А. Фрекен Юлія.
10. Гауптман Г. Перед сходом сонця. Ткачі.
11. Шкляр Г. Будденброки. Смерть у Венеції. Тоніо Крегер.
12. Шкляр Г. Мрнопідданий.

13. Рілік Р.М. Нові вірші. Сонети до Орфея.
14. Голєхов І. Дж. Власник.
15. Гарді Т. Есс з роду Д'Ербервіллів.
16. Стівенсон Р.Л. Острів скарбів. Химерна пригода з доктором Джекілем та містером Гайдом.
17. Вайт С. Портрет Доріана Грея.
18. Шоу Б. Професія місіс Воррен. Пігмаліон. Дім, де розбиваються серця.
19. Сінклер Г. Вірші.
20. Твен М. Пригоди Гекльберрі Фінна.
21. Драйфус Е. Сестра Керрі.
22. Лондон Дж. Мартін Іден. Північні оповідання.
23. Вейлс Р. Дезі Міллер.
24. О'Конор П. Оповідання.

Розділ 5. Література 20 століття

1. Модернізм як культурний феномен ХХ ст.

Дискусійні аспекти вивчення модернізму в сучасному літературознавстві: співвідношення модернізму та авангарду, модернізму та постмодернізму, вплив соціологічної та філософської концепцій модернізму на літературознавчі дослідження. Іновачії у зображенні людини в літературному модернізмі 1910 – 1940 рр.: теорія Фрейда, Юнга, Бергсона та їх вплив на концепцію особистості в модернізмі; концепція свідомості Вільяма Джеймса та Зігмунда Фрейда та її вплив на формування техніки «потіку свідомості»: асоціативність, синестезія, особливості контактизму, «потік свідомості» у творчості М. Пруста, Дж. Джойса, В. Вулфа, В. Фолкнера. Західноєвропейський філософсько-інтелектуальний роман ХХ ст.: протема часу та історії в романах Дж. Джойса та Т. Манна, вплив міфологічних оповідей на романи Д. Г. Лоренса та Г. Гессе, критика метафізичних та позитивістських філософських систем у модерністському романі Р. Музіля, А. Жюльєн, М. Мюссера, роман-модель у творчості модерністів. Поезія модернізму: творчість Т. С. Еліота: діалог з традицією, своєрідність міфологічного епіосу та проблематика («Пісня кохання Дж. Альфреда Пруфріса», «Блуждаючі люди», «Безплідна земля»); поезія Ф. Г. Лорки (збірка «Циганські пісні в серсо»).

2. Авангардистські течії у літературі 1900 – 1920-х рр.

Футуризм як літературний напрямок італійського авангарду: «Маніфест футуризму», естетика сучасної урбаністичної цивілізації, відображення хаотичного ритму технізованого «інтенсивного життя» (звуконаслідування, вільний синтаксис, афектація), культ сили та апологія війни в ліриці футкризму. Експресіонізм як літературний напрямок в німецькому мистецтві на початку ХХ ст.: формування експресіоністської естетики в німецькій культурі початку ХХ ст. (живопис, література, драма), роль часописів «Штурм» та «Акціон» у дискусії навколо експресіонізму; епітологія К. Пінтуса «Сутінки людства», провідні образи та мотиви літератури експресіонізму (образи крику, Апокаліпсису, катастрофи, сутінок людства, «Вісник», концепція людини, великого міста), поезія Г. Гейма, Г. Тракля, Г. Бенна. Дадаїзм та сюрреалізм як авангардистські течії літератури ХХ ст.: маніфести дадаїзму (Ф. Тютен, Г. Трессера) та сюрреалізму (А. Бретон, Ф. Супо), нова концепція

реальності та мистецтва, вплив фрейдизму на сюрреалізм та концепція автоматичного письма, скандальність та еротизм, новації у художній формі, поезія П. Елюара, Ф. Супо, Л. Арагона, А. Бретона.

Імажизм у вірші ХХ ст.: імажистська критика «романтичного гуманізму» у формі ліричного виступовування, концепція «точного» образу в поезії Е. Паунда, загальні особливості поетики імажистського образу, значення імажизму для розуміння естетики художньої мови лірики ХХ ст.

3. Література «втраченого покоління».

Походження терміна «втрачене покоління» та його зміст. Роман Ремарка «На західному фронті без змін» як твір літератури «втраченого покоління»: тема втрати ідентичності, характер свідомості героїв, позиція автора. Поетика роману Олдінгтона «Смерть героя» як роману-трагедії: тема року та проблема особистості. Роман Е. Гемінгвея «Прощавай, зброе!» як антивоєнний роман. Література про розгубленість людини за мирних часів, війна як слід. Поетика роману Фіннелл Гейлда «Великий Гетсбі»: «подвійне бачення» та двоїстість героя в художній формі роману, проблема свідомості як проблема особистості головного героя, риси ліричної концепції людини.

4. Екзистенціалізм у літературі Франції.

Витоки філософії екзистенціалізму: концепція буття у Кьєркегора, феноменологія Гуссерля (тема Я/Інший, концепція буття речей), філософія М. Гайдеггера (концепції часу, категорії часу, буття та буття-тут, концепти буття до смерті, страху, турботи, екзистенції, свободи). Розвиток ідей Гайдеггера в філософії Ж.-П. Сартра («Буття та Ніщо»: «буття у собі» й «буття для себе», концепти свободи, вибору, існування). Досвід Другої світової війни та філософія екзистенціалізму («Екзистенціалізм – це гуманізм», концепти вибору, межової ситуації, відповідальності та боротьби без надії на успіх). Поетика літературного екзистенціалізму в романі Ж.-П. Сартра «Нудота». Концепти абсурду, надії та свободи в філософії А. Камю («Міф про Сізіфа»). Концепт бунту в повоєнній есеїстичній філософії Абсурд в романі А. Камю «Сторонній». «Чума» А. Камю як філософський роман.

5. Драматургія другої половини ХХ століття.

Епічний театр Брехта: теорія та практика: концепція епічного театру Б. Брехта: аспекти відносин з аристотелівським театром, засоби епізації драми, принцип очуження, стратегія ангажованості. Реалізація принципів епічного театру в драмі «Матівка Куртца та її діти» та «Життя Галілея».

«Театр абсурду»: концепція абсурду буття, своєрідність її втілення в драматургії Е. Йонеско, ілюстрація, пародіювання мовних кліше, проблема «уніфікації» особистості, нові пріоритети антидрами.

6. Романістика 1940-1970-х рр.

Англіїзм у романі після 1940-1970-х рр.: жанрова своєрідність роману В. Голдінга «Водар мух» (роман Голдінга та традиції «робінзонади», християнські цінності та мотиви в романі, екзистенціалістська проблематика роману, «Водар мух» як філософська притча); особливості філософування в романістичній формі; оновлення класичної форми роману в романістиці

Дж. Фаулза (тематика, проблематика та інтертекст роману «Колекціонер», прийоми «новороманізму» в романі «Жінка французького лейтенанта»).

Німецький роман 1940-1970-х рр.: тема війни в романістиці Г. Белля та Г. Грасса (екзистенційна тематика проблематика та тема провини в романістиці Г. Белля, своєрідність презентації історії Німеччини в романі Г. Грасса «Бляшаний барабан»).

«Новий роман» у літературі Франції: аспекти полеміки з традиціоналістським романом в романістиці «новороманістів», концепція «тропізмів» у Н. Саррот, «шозізм» А. Роб-Грійє, «У лабіринті» А. Роб-Грійє як «новий роман».

Американський роман 1940-1970-х рр.: тема конфлікту поколінь та критика американського інтелекту в романі Д. Д. Селінджера «Ловець у житті», поетика пасторалу роману та специфіка образу головного героя; проза Е. Гемінґвей «Старий і море», роман «По кому подзвін».

Латиноамериканська проза: своєрідність магічного реалізму в романі Г. Г. Маркеса «Сто років самотності»; новелістика Х. Л. Боргеса (тематика, проблематика, образна система).

Постмодернізм як культурний феномен к. ХХ ст.

Дискурсивний постмодернізм у сучасному літературознавстві: хронологічні межі, співвідношення з модернізмом, історико-соціологічні трактування постмодернізму, зв'язок з постструктуралізмом та деконструктивізмом, переосмислення фрейдизму в постмодерністській критиці.

Поетичні особливості постмодерністського роману: особливості співвідношення постмодерністської та тривіальної літератури та функція подвійності мовлення в сучасній зарубіжній прозі; текст, інтертекст та гіпертекст у постмодерністському романі; іронія, пародія та пастиш, гра з читачем (принцип «короткого замикання») у постмодерністському романі; концепція хаосу, принцип непослідовності есеїстичність постмодерністського роману. Поетика постмодерністської прози в романах У. Еко «Ім'я рози», П. Зюскінда «Запахи», Дж. Вальсера «Вісність світу в 10½ главах», М. Павича «Хозарський словник», М. Канніфетта «Беніні»).

Список текстів для обов'язкового читання.

1. Пастернак І. На Сваннову сторону.
2. Утесов І. Дельшивомонетники.
3. Сартр Ж. Маніфест сюрреалізму. Вірші.
4. Елюар П. Вірші.
5. Сьен Ф. Вірші.
6. Куртц В. Сторонній. Чума.
7. Сьен Ф. П. Нудота. Мухи.
8. Пастернак І. Лиса співачка. Носороги.
9. Довлат Г. Чекаючи на Годо.
10. Роб-Грійє А. В лабіринті.
11. Ремізио В. М. На західному фронті без змін.
12. Сьен Ф. Вірші.
13. Сьен Ф. Вірші.
14. Тарковський А. Вірші.
15. Борхес Х. Л. Матінка Кураж та її діти. Життя Галілея.

16. Манн Т. Чарівна гора. Доктор Фаустус.
17. Кестер Г. Степовий вовк.
18. Бертін Л. Більярд о пів на десяту.
19. Гравел Д. Пляшаний барабан.
20. Зандерс П. Запахи.
21. Кайєр В. Процес. Перевтілення..
22. Вульф К. Місіс Деллоуей. До маяку.
23. Муррей Д. Г. Коханець леді Чаттерлі.
24. Дювоїє Р. Улісс. Дублінці.
25. Д'Анунціо Р. Смерть героя.
26. Мічиган С. Любовна пісня Дж.Альфреда Пруфрока. Порожні люди.
Лізітні в землі.
27. Мічиган С. Мірші.
28. Мічиган С. Мірші.
29. Мічиган С. Під сіткою.
30. Мічиган С. Володар мух.
31. Мічиган С. Колекціонер. Жінка французького лейтенанта.
32. Мічиган С. Історія світу в 10½ главах.
33. Мічиган С. Галас і шаленство.
34. Мічиган С. Прощавай, зброе! По кому дзвін. Старий і море.
35. Мічиган С. Великий Гетсбі.
36. Мічиган С. Ловець у житі.
37. Мічиган С. М. Години
38. Мічиган С. Рози.
39. Мічиган С. Козарський словник.
40. Мічиган С. Оповідання.
41. Мічиган С. Сто років самотності.